

Tizennegyedik évi folyam.

Előfizetési felhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

POLITIKAI UJDONSÁGOK

1867. évi folyamára.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

(A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt, postán küldve Buda-Pesten hazhoz hordva):

Egész évre (január—december) 10 forint. Félévre (január—június) 5 „

Csupán a Vasárnapi Ujságra: Csupán a Politikai Ujdonságokra: Egész évre (jan.—dec.) 6 forint. Félévre (jan.—jun.) 3 „

A három és hat forintos előfizetéseknél világosan kirándó, vajjon csupán a Vasárnapi Ujság, vagy csupán a Politikai Ujdonságok kívántatnak-e?

Tíz előfizetett példányra gyűjtőnknek egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. A pénzes levél bérmentes küldése kérik. — A múlt félévi czímjelvényekből egy-egy darab szives beküldését kerjük.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Pest, egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Egy igérvény

1939 (1-6) az 1864-ki jegyek 3 huzására.

az 1-6 márczius 15-iki, aprilis és 1-6 júniusi huzásokra érvényes. 250,000, 220,000, 200,000 forintnyi fő- és 3600 melléknyereményekkel, körülbelül 1/4 milliónyi értékkel, 7 r. 50 kr. — 2 huzásra 5 ft. — és az 1-6 márcziusi huzásra 2 ft. 50 kr. körül.

1860-ki jegy-igérvények, huzások február 1-én, igérvény 300, 00 ft., egy 500 frtos jegyre 7 ft. 50 kr., egy 100 frtos jegyre 3 ft. Állam-sorsjegyek, huzás márczius 20-án, 4097 nyereménynyel, 300,000 frtnyi értékkel 3 ft.

Részletfizetés mellett Az el-öbbi sorsjegy 5 percentes kamatai a lefizetés ideje alatt körülbelül 50, az utóbbi pedig körülbelül 10 fetra rugnak, és a vevők tulajdona. Minden huzás után a lej-tromok és sorsolás áttekinthe. 1867-er ingyen. — Videki megbízások utánvétellel vagy a nélkül a z o n n a l eszközöltetnek.

KAROLY JÓZSEF

váltóüzlete Pesten, harminezad-utca 3. szám alatt.

BRUST-KRANKHEITEN UNTERPHOSPHORIGSAURER KALK-SYRUP VON GRIMAULT & C° APOTHEKER IN PARIS

A legkomolyabb kísérletek folytán, melyek Angol-, Franciaország és Bel, ium kórházaiiban tetették, sikerült ezen gyógszerben a legbiztosabb ellenszerét felismerni a tudó-gum óra k, ugyzante igen kitünő szer a hurut, köhögés, makacs nátha és nehéz lélegzés ellen. Behatása által a köhögés csillapul, az éjjeli izzadás megszűnik és a beteg egész-ségét gyorsan visszakapja. Minden úvegen GRIMAULT és TÁRSA névelésére van. A főraktár egész Magyarországára nézve: Török József gyógszerész urnál Pesten, király-utca 7-ik szám alatt. 1934 (1-12)

Fontos hirdetésny!

A nagyhirű, de már felozlatott janovitzi és starckenbachi fehérnemű és rumburgi vászon-gyárból fenlevő készlet, bizományilag megállapított 50 perczent árleszállítás mellett csak még rövid ideig fog az eladás tartani.

A vászonárak valódisága s minőségeért jótállás biztosítatik; ingek, melyek a testhez nem epen illenek, visszavételnek. A nagyérdemű közönségnek ezen alkalom nyújtatik a legnehezebb s egy cs. kir. kizár. szabadsággal ellátott legkitünőbb vászonárak a bálmulásig olcsó árákon bevásárlására; minéifogva a t. cz. szakértő-közönség tisztelettel keretik ez alkalom szives felhasználására anyival is inkább, minthogy ily

végképeni eladás mint e mostani — többé előkerülni alig fog. 1769 (11-12)

Szabott árak jótállás mellett: Rumburgi vászon férfi-ingek 2, 3, 4-5 ftig a legfinomabbak (a nyakbőség megkivántatik).

Rumburgi vászon női-ingek, simák 1 ft. 80 kr., himezetek redőzött mellet 2 ft. 50 kr., finomabbk kivarrással 3 ft. 50 kr., legfinomabbak gazdag himezettel, és valódi csipkebetétekkel 4, 5-6 ftig.

Pamutszövet ingek (chirting), fehérek és színesek 1, 2-3 ftig. Angol flanel-ingek színesek 4, 5-6 ftig.

12 db. törülköző vagy asztalkendő ára most csak 5, 6, 8-10 ftig a legfinomabb damasz. Női-corseettek finom perkalból gazdag himezettel 3-5 ftig.

Férfi-gatyák, 1 ft., 1 ft. 50 kr., 2 ft. 50 kr. — 3 ftig a legfinomabbak, magyar, német és francia szabásra. 30 róf szines vászon, ágyneműre 7, 8, 9, 10-12 ftig a legjobbabk.

12 darab vászon-zsebkendő 1 ft. 50 kr. — 2 ftig, nagyobbzserűek 2 ft. 50 kr., továbbá színesek, valamint fehér czérna batisz-zsebkendők 3 ft 50 kr., 5, 7-9 ftig a legfinomabbk.

30 róf kezi fonal-vászon fehéritett, valamint kettős-czérna-vászon fehéritetlen 7 ft. 50 kr., 9 ft. 50 kr., 11, 13-15 ftig a legszebbek.

30 róf 1/4 rumburgi vászon 14, 16-18 ftig 40-42 róf kitünő szövetvászon (ágyneműre vagy 12 db. női-ingre) 15, 18, 22-24 ftig a legszebbek.

50-54 róf jótéle rumburgi vagy holl-ndi vászon, mely párját ritkítja (kezi fonat 1/4 széles) 22, 25, 30, 35, 40, 50-60 ftig a batisz-vászon-félek.

Ezenkívül kaphatók még fele áron lepedő-vásznak, 2 és 2 1/4 róf szélesek varrás nélkül, kávéskendők és esemegekendők minden színben, vászoncsinvt, törülköző- és asztalkendők s végül asztalterítők damaszból 6, 12, 24 szemlyre és minden más itt meg nem nevezett házi- és üzleti árucikk.

80 forintos értékig bevásárlók vagy levél általi megrendeléseknél díszes gyapjuszőnyeg nyerendek.

Levélbeli megrendelések a pénzösszeg beküldése vagy postai utánvét mellett gyorsan és pontosan jótállás mellett teljesítetnek.

A leveleket ekép kérjük czimezni: An den Leinenwaaren-Ausverkauf, Freitung, Bank-Bazar, neben dem graflich Harrach'schen Palais in Wien.

Maderspach-féle

kizáról szabadalom. GABNAHANTÓ- ÉS TISZTÍTÓGÉPEIT de BIVO G. ajánlja fűt 5-ik szám alatt.

Azok bármimemű malmokra alkalmasak, s általuk Magyarország legelőkelőbb malombirtokosai bizonyítványai sz-rint tetemes haszon éretik el nemcsak mennyiség — hanem a tisztítási-technikájára nézve is. 1923 (4-4)

FISCHER GUSZTÁV

színháztér, kereskedelmi banképület Pesten. ajánlja a legjutányosb szabott árak mellett egy bőven ellátott raktárt a legújabb divatu

NOI-ÖLTONY-DISZITMÉNYEKET MINDEN ÉVSZAKRA mindennemű szalagok, gombok, kötő- és varró angol czérnák, kötő, himző, fénylő és berlini pamutok, varró és tréma selymek, ispanharras, nemkötőben fehér és színes organin, mousseline,

mouls, battist-clair, perkaill, túllanglais, gyapot és czérna-csipkékelt, továbbá gazdag raktárt

fűggönytartóknak, tűkőrbajtóknak, csöngetyűhúzóknak, csillárzsínórok, fűggönyen, léoni arany és ezüst-csipkék, bojtok, továbbá mindennemű butor-, kocsil- és katonai pazomány-árakat, valamint minden ezen ágat illeto tárgyakat nagyban és kiesznyben.

Szintugy található itt egy bő raktár mindennemű belés és halsont. Megrendeléseket — a pénz előleges felküldése vagy utánvétellel mellett — gyorsan és pontosan teljesítünk. 1932 (2-25)

Pest, január 13-án 1867.

Előfizetési feltételek: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. — Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokot illetőleg: Egy, négyszer használt petit sor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 10 krba, háromszori vagy többször igtatásnál csak 7 krba számítatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetésnyeket elfogad Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurthban: Jaeger könyvkereskedése. — Bécsben: Oppelik Alajos. — Bélyeg-díj külön minden igtatás után 30 kr.

Panos Koroneos, görög fölkelő vezér.

Hónapok óta egymást érik a harci hírek Konstantinápolyból és Athénből. A törökök és görögök Kandia szigetén nyílt csatában állanak egymás ellen s változó szerencsével, hol az egyik, hol a másik fél hirdeti győzelmeit. Ha e küzdelem csak az eddigi szűk térre maradna szorítkozva: akkor ezen harcz sem volna egyéb helyi érdekű eseménynél, mely csak a legközelebbi érdeklett népekre vetne fényt vagy árnyékot. Azonban igen számos jel, s különösen az európai nagyhatalmak e térre irányzott élénk figyelme azt tanúsítja, hogy ezen egyelőre csak helyi fontosságú harcz a török katonaság s a görög fölkélok között megelőzője ama régtóta ijesztgető rémnek, az u. n. keleti kérdésnek, melynek tárgya az európai török birodalom végleges rendezése, s melynek megfejtésével az összes alsó-dunai népek, s valószínűleg nagy mértékben Magyarország jövő sorsának eldülése is szoros összeköttetésben áll.

tényt tagadni nem lehet, hogy a Mustafa basa vezérlete alatt álló török seregnek a fölkelő csapatokat megfékeznie mindedig nem sikerült, sőt hogy ez utóbbiak nemcsak sokszor vívtak sikeresen a törökök ellen, hanem ugy látszik, bizonyos terv és szabályozott rendszer szerint, teljesen fegyelmezve s szakértően vezélve intézik támadásaikat. A görög fölkélok ezen szakavatott, intező vezére, a mozgalom lelke nem más, mint egy tanult, tapasztalt, régi katona, Görögország azelőtti hadügyminisztere, Panos Koroneos tüzérezredes, — a kinek arczképét itt közöljük.

alatt tüzer-alezredesi rangra emelkedett. Mondják, hogy már ez időben egy ideig a hadügyminiszterium egyik osztályfőnöke s a görög tüzérség főparancsnoka is volt. Később Otto királynak egyik legfőbb ellene volt.

Mi okozta e változást? nem tudhatni: de az bizonyos, hogy a bajor származású Otto királynak ekkeseredettebb ellensége nem volt, mint Koroneos. Az 1861. évi katonai összeesküvésbe is belekeveredvén, Nauplia várában ő is fogságba került. Midőn később e vár katonai őrsége is föllázadt, több fogolytársával őt is kiszabadították s a fölkelő csapatok Koroneost választották meg egyik vezérrökül, mint helyparancsnokot. A naupliai katonai lázadás 1862. febr. 13-ától april 20-ig tartott s a fölkélok legyőztetésével végződött. E csatázások alkalmával márcz. 13-án Koroneos iskészteri megsebesülése után a királyi sereg által elfogatott. Sőt midőn a király május 12-én általános amnesztiát hirdetett a fölkélesben résztvetteknek, akkor Koroneos és néhány főúrsa azok közé tartozott, a kikre amnesztia ki nem terjesztett. Ő újabb állambfogságba került.

PANOS KORONEOS.

Politikai lapjaink méltó figyelemmel kísérik amaz események fokonskénti fejlődését. E helyen is némi adattal kívánunk szolgálni e harczok történetéhez, midőn az azokban szereplő egyik fő egyéniséggel ismertetjük meg az olvasót.

Tudvalevő dolog, hogy Törökország birtokához tartozott a mostani Görögország is, mely azonban hosszú szabadságharcz után a török iga alól felszabadulván, mintegy 35 év óta önálló, független királyságot képez. Azonban még több nevezetes sziget maradt továbbra is a török uralom alatt, melyek keresztény lakossága azóta folyvást megújuló fölkéleseket kísért meg oly czéllal, hogy a török hatalom alól megszabadulván, a görög királysághoz, mint anyaországához csatoltassék.

E török-görög szigetek között a legnevezetesebb Kandia vagy régi nevén Kréta, hol most hónapok óta szakadatlan folyik a függetlenségi harcz. Az onnan érkező hírek ugyan gyakran egymást czáfólják, de azon

tartott egy hónapnál tovább. — Később az athéni nemzetörség parancsnoka lett, melynek alapos szervezése körül nagy érdeme van. A múlt évben beutazta Sveicziót és Bajorországot egy részét, hogy az itteni katona,

intézményeket tanulmányozza. Tapasztalásainak eredményét egy Athénben megjelent iratban adta ki, mely a honvédelem- és népfegyverkezésről szól. Egy másik jó munkát is írt az erődítési ügyről, különös tekintettel Görögországra. Katonai tapasztalatait már régebben nagyobb téren is növelte, midőn az 1854. évi nagy orosz-török hádjáratban az orosz főhadiszálláson Szilisztria ostrománál jelen volt; s a francia hadsereget legutóbbi szyriai expedíciójában is kísérte.

1866. évi szeptemberben midőn Kandia görög népsége a török uralom ellen fölkelt, Koroneos, az athéni nemzetország parancsnoka, elhagyá állását és családját, csak azért, hogy ezen-fölkelésben tevékeny részt vegyen. Csakhamar a sziget keleti részeinek parancsnokává választották, hol a Mustafa basa vezérlete alatt álló török-egyiptomi sereggel gyakran kemény összeütközései voltak, melyek egyikében egy jeles török tábornok, az Omer basa iskolájában nevedett Jajah basa is elesett. — Hogy Koroneos hadviselési módja Kandia szigetén általában bizonyos terv és rendszer s a hadtudomány megállapított szabályai szerint folyik: arról nemcsak az eddigi siker, de a vezérnek az athéni görög hírlapokban közzétett terjedelmes tudósításai is tanuskodnak.

A fölkelt görög csapatok helyzete Kandia szigetén még ma is igen kedvező s a török sereg eddigi sikere igen csekély. Sőt a sziget két legnevezetesebb tartományában a törökök néhány várba voltak kénytelenek meghúzódní, a honnan kitörni alig mernek. A görög népség egyre követeli a töröktől való függetlenségét s Görögországgal egyesülését, mely szándékában erősen támogatják az orosz kormánytól, mely a görög s általában a törökországi bonyodalnak zavarából magára nézve is nagy előnyököt vár. Azonfelül a felkelő csapatok folytonos gyarapodást nyernek a szomszéd Görögország népségéből, sőt újabb időben a világ minden részéből ide sereglett, vállalkozó és kalandváradó, veres inges, egykori garibaldisták is nagy számmal gyülekeznek Koroneos zászlója alá. (De azért egy legújabb török távirat mégis azt híreszteli, hogy a fölkeltők szét vannak szórva s maga Koroneos is egy orosz hajóra szállózik menekülni.)

Hogy Mustafa basa mennyire becsüli Koroneos személyes befolyását, azon körülmény is tanúsítja, hogy fejére 500,000 piasztérnyi díjat tűzött ki.

Oh csak vigasztalódjál!

Nézd, még ragyog az ég boltja!
Öröktitku kéjkében;
Mindenható szellem mondja:
„Minden elmul, de én nem.”
Mit ér a kedv! Vigadókkal
Nincsen az ur kegyelme;
A szent ige ahhoz szólal,
Kit szenvedés, bú ver le...
Oh csak vigasztalódjál!

Minden óra bánatában
Az örökkévalóság
Lehelete érint lágyan,
Mint fuvalom a rózsát.
Oh hallgasd a titkos szókat,
Emelkedjél és érez!
Boldog, a ki ekkép szólhat:
Közel voltam az éghez!
Oh csak vigasztalódjál!

Soha még ily magaságban
Nem ragyogtál felettem!
Hogy alakod megtaláljam,
Szemem föl kell emelnem,

Könnyeid mint csillagláncok
Tünnék felém a ködből,
Csillagesés, a mit látok,
Midőn egy-egy legördül...
Oh csak vigasztalódjál!

Mit vesztettél? Oh ne hidd azt,
Hogy az élet birjuk csak,
És a kikért bűnk fennvirraszt.
Mindörökké elbuktat!
Kedveseink halva lesznek
Igazan a miénk,
Midőn örök békehelynek
Szívünk nyitjuk meg nekik...
Oh csak vigasztalódjál!

A kit ennyi kegyelemmel
Halmozott el végzésé,
Ki a búban szebben kel fel,
Mint tündöklött estébe:
Nagy hivatás indul avval!
Mert kevésnek van adva:
Többet nyerni a bánattal,
Mint az öröm nyujthatna...
Oh csak vigasztalódjál!

Dalmady Győző.

A kit semmi vissza nem rettent.

(Történeti elbeszélés.)

(Folytatás.)

Erichson Gusztáv egy ideig nyugodtan töltte Koppenhágában napjait. Azonban egyszer csak hírek érkeztek, melyek a lelkes ifjunak elvették minden nyugodalma, hírek, melyek szívét megrendíték, lelkét tetterővel tölték el.

Hirét vette, hogy Sten-Sture özvegye, a férfias lelkű Krisztina, sereget gyűjtött, melylyel hét egész hónapig védelmezé hazájának fővárosát.

— Hogyan?! — kiálta fel ekkor a lelkes ifju, s most szájszorta szomorubbá vált száműzetésében — ha még a nők is ilyen hősiessé védői a szent hazának, hát a férfiaknak szabad-e akkor tétlenül nézniök, hogyan veretik rabláncra nemzetük?

E gondolat aztán nem hagyta nyugodni sem nappal, sem éjjel, megjelent előtte ébrenlétében, megjelent álmában, majd mint kísértő, majd mint buzdító; kimondhatatlan az, mennyit szenvedett a lelkes ifju e gondolatnak parancsoló hatalmától.

Ha szokik, hálátlan lesz Banér iránt, a kinek szabadságát köszönheti; ha marad, hűtelen lesz hazája iránt, a melynek életével tartozik. Végre is, a nehéz tusában, a hon-szeretet győzött a rokonszeretet fölött. Elhatározta magában, hogy Koppenhágából megszökik s visszamegy hazájába. De ezt könnyebb volt gondolatban elhatározni, mint tetteleg végrehajtani. A zsarnok fejedelmek semmire sem fordítanak nagyobb figyelmet, mint elleneik lépéseire, s így semmi sem lehetett világosabb az ifju előtt, mint az, hogy rendes uton Dániából nem juthat el Svédországba.

Ekkor valami jutott eszébe. Tudta, hogy a németországi Hanza-városok, az akkori világkereskedelem legfőbb székhelyei, a leg-ellenségesebb viszonyban állanak Dániával; sejté, ha ő e városok valamelyikébe menekülhet, akár Brémába, akár Hamburgba, akár Lübeckbe, csak egy szót kell említenie dánia-ellenes terveiről, s a szövetségi városok azonnal pártfogásukba veszik.

Ezen tervének kivételére semmi sem lehetett öröndetesebb, kinálkozóbb alkalom, mint az a csordahajtás, melynek útjáról, céljáról ő már akkor tudomással bírt, midőn hozzácsatlakozott.

E veszedelmes uton el volt készülve mindenre, csak arra nem, a mi épen Lübeckben történt vele.

Pártfogást remélt, — s úgy látszó, ellenségeket talált, Ki lehetett feladója, ki tudósíthatta sejtethető érkezéséről a Lübecki tanácsot?

A gyötrelmes gondolat, az aggasztó talány nem maradt sokáig titok előtte. A tisztességes fogságban nem töltött még egy félórát, midőn az ajtó nyílt, s ugyanazon fegyveres férfi, ki őt előbb ide kíséré, — e szavakkal nyitott be hozzá:

— A magas tanács látni kívánja önt.

Elgondolható, hogy az ifju szíve mily hatalmasan dobbant e tudósításra.

Nyomban követé vezetőjét.

A magas tanács csakugyan együtt ült, Lübeck városának legtekintélyesebb polgáraitól álló. De a tanács előtt, annak tagjain kívül, még egy másik, idegen férfi is állott.

Mikor az ifju belépett, ez az idegen férfi szóltanul, de azért fájdalmas szemrehányások tekintett rá.

— Banér ur, bátyám! — kiálta fel az ifju meglepetve — s ön itt?

— Én is azt kérdezem tőled — viszonzá az öreg ur s hangja nem volt ment minden hidegségtől — s talán több joggal, mint te éntőlem. Én éretted jöttem, kövess engem. Ez kötelességem.

Nem akarjuk e jelenetet hosszas leírás által unalmassá tenni. A tanácssteremben jelenlevők három felekezetet képeztek. Az egyik az ifju volt, ki a Hanza-város magas tanácsát csak arra kérte, szállítsák őt titkon valami biztos hajón Svédországba; a második fél Banér ur volt, a ki nem késett fölemlíteni az ő lekötött hátezer tallérját, s ezek elvesztésétől való féltében nem késett föemlíteni az ifju előtt, hogy szíves szolgálataiért ettől talán mégis több hálát érdemelt volna, mint hogy őt pénze-vesztetté tegye s félig-meddig koldusbotra juttassa; a harmadik fél maga a nemes tanács volt, melynek a két versenyő között ítélnie kell vala.

Erichson Gusztáv nyilatkozatai telve valának a legforróbb hálával jölvővé, de a leg-lelkesebb szeretettel hazája iránt. Nemes szavakban biztosítá bátyját, hogy ha Isten az ő tervét megsegítendő, mily gazdagon visszafizetendí ennek netalán veszteségét; az öreg Banér azonban öcséje tervét merő ábrándnak ítélt, s a példabeszéd szerint jobb szeretné a verebet ma, mint holnap a tűzöket. Határozatlan követelte, hogy Gusztáv haladéktalanul térjen vissza Koppenhágába.

— Soha, bátyám, soha! — kiálta fel az ifju nemes hévvel — látja Isten becsületes szívemet, mennyire fáj ez mondanom, mennyire fáj, hogy önnek, legnagyobb jölvőömnek fájdalmat kell okoznom, de a mig Svédország trónját dán zsarnok bitorolja, addig Erichson Gusztávnak nem szabad tétlenül pihennie!

Végre is a dolog a magas tanács határozata alá esett. És a tanácsurak odanyilatkoztak, hogy Banér urnak igaza van, s a kezessége által védelme alatt álló ifjunak visza kell térnie Koppenhágába.

Bröms polgármester mindez ideig nem szólott egy hangot sem, hanem annál többet szemlélt és figyelmeztet.

— Mielőtt a határozat kimondatnék — szólt a tekintélyes polgárnagy végre — kérem a versenyő feleket, lépjenek a mellékterembe, mi pedig tanácskozunk.

Banér ur és Gusztáv távoztának.

Feszült gyötrelmes várakozás volt az, mely ezután beállott. Szerencse, hogy nem

tartott igen sokáig. Nem mult egy órányed, s a versengő felek újra a tanács elé hívtattak.

Erichson Gusztáv ur — mondá a polgármester egész tisztelttel — Lübeck városának magas tanácsa egy hajót ad önnek szabad rendelkezése alá, melyen Svédország felé hajózhat. Isten segítse önt nemes tervében. Banér ur — folytató a bámuló koppenhágai polgár felé fordulva — nyugodjék bele a határozatba. Erichson Gusztáv jelleme elég kezesség arra nézve, hogy ön semmi esetre sem fog veszteti! — Nem lehet leírni azt a hatást, melyet e határozat nyilvánítása a két félre tett. Banér ur feje csüggedten hanyatlott mellé; az ifju szemeiben örömkönyök csillogtak. Mély tisztelttel, forró hálával szorítá meg a polgármester kezét, azután bátyját ölelte át.

— Bátyám, jölvőm — mondá meghatóttan — tudom, mivel tartozom. Bizzék bennem. Nem leszek háládatlan!

... S kérdés talán, nyájás olvasóm, mi volt amaz indító ok, mely a magas tanács nézetét oly hirtelen megváltoztató? Talán a szíves részvét e nemes szívű ifju lelkesült magaveleleté iránt? Oh nem! Országos dolgokban kevés szerep jut a részvétnak; ott az érdek az irányadó. Bröms ur ennyit mondott:

— Mi ellenségei vagyunk Dániának, mint a hogy Dánia ellenségünk nekünk. A ki neki árt, — az nekünk használ. Ebben az ifju férfuban sok a tűz, erős a lélek, szilárd az akarat. Én figyelemmel kísértem őt. Ő sokat árthat Dániának, sokat használhat nekünk. S mit használ Banér ur? Nekünk ugyan semmit. Mit Erichson? Felláztatja Svédországot, dolgot ad a dán seregnek. Ő megosztja a mi ellenségünk figyelmét, s pedig ha ellenséged ketté osztád, már félig megverted. A segítség azonban legyen óvatos, legyen titkon való. Én Erichson Gusztávot pártolom.

Ez az egy pár szó jobban hatott, mint a legragyogóbb szónoklat.

(Folytatás következik.)

Győző Vilmos.

Visszaemlékezések a tengerre.

Mintegy husz éve, hogy a tengert, akkor vágyaim egyetlen elemét, először megpillantottam s rövid két év lefolyása után ismét elhagytam. De e két év eseményeinek képei oly élénken megmaradtak emlékezetemben, hogy ma is, ha oszolni vagy gyülekezni látom gyarlóságom száik látókörök ide-oda szálló felhőit, — színről színre fel-felütnék azok s majd elmerengve az egyik világos fényén, majd elmélyedve a másik sötét színei szemléletébe: mindig érdekesnek találom a visszaemlékezést.

Tán érdeklendi az olvasót is?

I.

Fiumében szálltam először hajóra, egy terebes kétárbczu vitorlásra (Brig), mely az akkor igen élénk fumei hajóépítésznek egyik sikerültebb új teremtménye volt. Böven elbírt nyolcezer mázsát. Tömör árbczainak sudarai mintegy kilenczven láb magasra értek. Fáját Horvátországi erdői nevelték. Vitorlájának vázna a fumei szövőgyárból került ki. Legnyútsága a magyar tengerpart fiából állt. Lobogója a háromszögben, méltán tündöklhetett volna a magyar korona.

Alkonyatkor léptem a hajó fedélzetére. Sem az első, sem a második kapitány nem voltak a hajón, — a mindenes (Bootsmann) mutatta meg szállásomat. Itt is, mint ez általában minden vitorlás szokott lenni, a hajó hátulján volt egy kis lejárás a hajó belsejébe, hol a tiszték laknak. A lépcsővel szemben nyílt az alkaptány szobáskája s balra a közszoba, melyet hajón, ha még oly kicsi volna is, teremnek hívnak. Ez alig volt másfél ölnél szélesebb és hosszabb, nem számírva a szerény hajlék felsőbb részét, mely a löcák háta fölött — az asztalon kívül, a terem egyetlen butorai —

a hajó felső részének nagyobb szélességénél fogva valami polczfélével táglalt. Az ajtó mellett a kapitány szobáskájába volt a bejárás, — a terem bal oldalában az én helyem. Az ajtókat általában csak félretolni lehetett. A kapitányok zárthelyei — mert száraz lakosokhoz szölvá, szobáskáknak még sem mondhatom — valamivel tágasabak voltak ugya; de az enyém, mint afféle kádé, semmi egyéb kényelmet nem nyújtott, mint a mennyit bármely deszkagy adhat. Az ágy szokott hossza és szélessége nem hiányzott s épen az által, hogy terjedelme szabatosan a hajó oldala és az ugynevezett terem fala közé volt szorítva, — ha ajtót behúztam, bármint hanyódott volna a hajó, biztosítva voltam, hogy fektemből le nem fordulhatok. Így ezen szorultságoknak is megvolt a maga jó oldala. — Az ágy aljában volt még annyi hely, hogy némely gyakarta szükségessé vált holmimat is elrakhattam.

Nem volt ugyan új előttem a vitorlások bevezetése, mely a lehető legegyszerűbb s a tiszték lakásán és a legénység tanyáján kívül, melyek honnan áruszállítón — bizonyosan azt fogja állítani, hogy a tengeren járásnál valami unalmas alig lehet. Az élvek száz és száz inger, ez uszó forrásszigetkekről számúze van. Az élnek társalgás csak nékem, ihletett pillanatban válik a tengerész életcsükkévé. A legénység általában s olykor egy-egy tiszt is nagy előtétellel viselkedik a kényves szenvedélyes olvasása ellen s a váratlan érkezett zivatart könnyen ily foglalkozás következményének hajlandó tulajdonítani. Mindig ugyanazon nyugodt, bár nem hideg, mogorva, de nem durva vonásokkal találkoztunk. Az egyik négy óra szolgálatban, a másik négy óra szabadon foly le, éjjel mint nappal, egyik hét után a másik. Hacsak a szölvész egyesült erőre nem hívná az egész személyzetet. Egy-egy sziget vagy hegyescsücs föltünése, egy elhagyottnak látszó hajó bujdosása: alig van egyéb, mi a pusztá láthatár sivatagát nyomasztó egyoldalúságából ki-kiemelné.

De ez egyhangúságnak is megvan saját érdeke, hogy ne mondjam, költőisége. Bármily csekély és egyforma volt hajónk sebessége, folytonos édes gondunk volt a haladást pontosan jegezgetni s időnkint térképünkre tűzni. Kivonaloztuk hajónk zig-zeges irányát s megpontosztuk déli állásunkat, a mikor a nap magasságából vett számításainkkal igazolók a főenyóra és mérorszó (Log) adta eredményeket. Ki ne látta volna ez egyszerű időmérő homokjának csendes folyását, mely figyelmeztet olykor csak annyira is nehezen foglalta le, hogy észrevennők a pillanatot, melyben új folyásra meg kellene fordítanunk s e még oly egyszerű eszköz is érdekes tárgyává válik a tengerész kezében mint számításának fontos tényezője, melynek segítségével naponként megújuló élvezet vár rá: — látni, hogy ura helyzetének. Kiméri a vonalt, melyen haladni fog, folyton számlálja a megfutott mérföldeket és előre meg tudja mondani, hogy mely irányban (s mikor s mily távolban fog ismét föltünni a száraz valamely emelkedettebb pontja. Lehet-e kellemebb találkozás, mint a melyen a talán egészen ismeretlen alak az elhatározó perczben ránk mintegy már várnak látszik. S a mily nagy volt örömiünk ily pillanatban, tán ép oly nagy volt a földlakóké, kiket a világtörténelem jelzése kevéssel ezután egy vitorlásnak a kító felé iránylásáról értesített.

Történet nem egyszer, hogy teljes szélcsond állott be órákra, napokra. A szél szüntével egy időre a hullámzás még mindig tartott s csak hosszabb szünetelés hozta meg az általános csendet, mely olykor oly hallgatagá vált, hogy azt sem a virgoncz hal játéka, de még a leglágyabb fuvalom leggyengébb lehellete sem zavarta meg. A természet ünnepléses halk órái ezek, melyekben a küzdő elemek pihenni szálltak vagy új harcra készülnek, hogy romboló viharban bámulatassák szörnű erejüket. A beláthatatlan síkságokon megdöbentető ez óriási nyugalom. A vizsga szem azonban utóbb valami sürkés kis pontot pillant meg a láthatár szélén, mely lassankint megzopnák bizonyul be, később mindinkább testesező oszlopok látszik, mely aztán mintegy meglombosodva végre egy hajó vitorlái tünteti föl, mely szélcsondunk határán kívül az uszó halhaty méltóságos nyugodtságával vonul el. Így látnuk olykor a láthatár különböző pontjain több mozgó hajót, nem ritkán egymással egészen ellenkező szélről segítve.

Látók egy oldalon, a mint egy hajó nyugatnak tartott s más oldalon a másik keleti irányban haladott stb. Ily látvány, általában a hajók mozgása a legélénkebben érdekli a tengerészek figyelmét! Hosszabb beszélgetésre azonban ez sem ingerlőket. „Ama hajónak keleti szele van,” mond az

akaraterőnk támogatva vagy gátoztatva minden áron tettek után tör s hatásához ugy a kedvező, mint az ellenható elemekben megtalálja öntáplálékát. S kinek életéből hiányzik a kor, melyben kedvező eszméjeért vagy egy drága eszményért önelégülten ne vette volna föl a martyrkoronát is? Én akkor e kort éltem. Új pályámat mindenek fölött szeretem.

Másnap hajnalban vitorlákat eresztettünk, zászlónkat üdvözölőleg lobogtatók a város felé, honnan a május első reggelét köszöntő zene hangzott felénk. A kedvező szellő lengedezése játszi habok közt ringadoztatott bennünket tova. A hazai partok mindinkább tűnni kezdtek s kárpótlásul a sük tenger varázsa merült föl.

II.

A kinek igen nagy hajlandósága volna az unatkozásra vagy a kit csak örökös változatosság köthet le: az egy-két heti tengeri ut után — nem mondom, valamely népes személyszállító hajón. hanem áruszállítón — bizonyosan azt fogja állítani, hogy a tengeren járásnál valami unalmas alig lehet. Az élvek száz és száz inger, ez uszó forrásszigetkekről számúze van. Az élnek társalgás csak nékem, ihletett pillanatban válik a tengerész életcsükkévé. A legénység általában s olykor egy-egy tiszt is nagy előtétellel viselkedik a kényves szenvedélyes olvasása ellen s a váratlan érkezett zivatart könnyen ily foglalkozás következményének hajlandó tulajdonítani. Mindig ugyanazon nyugodt, bár nem hideg, mogorva, de nem durva vonásokkal találkoztunk. Az egyik négy óra szolgálatban, a másik négy óra szabadon foly le, éjjel mint nappal, egyik hét után a másik. Hacsak a szölvész egyesült erőre nem hívná az egész személyzetet. Egy-egy sziget vagy hegyescsücs föltünése, egy elhagyottnak látszó hajó bujdosása: alig van egyéb, mi a pusztá láthatár sivatagát nyomasztó egyoldalúságából ki-kiemelné.

De ez egyhangúságnak is megvan saját érdeke, hogy ne mondjam, költőisége. Bármily csekély és egyforma volt hajónk sebessége, folytonos édes gondunk volt a haladást pontosan jegezgetni s időnkint térképünkre tűzni. Kivonaloztuk hajónk zig-zeges irányát s megpontosztuk déli állásunkat, a mikor a nap magasságából vett számításainkkal igazolók a főenyóra és mérorszó (Log) adta eredményeket. Ki ne látta volna ez egyszerű időmérő homokjának csendes folyását, mely figyelmeztet olykor csak annyira is nehezen foglalta le, hogy észrevennők a pillanatot, melyben új folyásra meg kellene fordítanunk s e még oly egyszerű eszköz is érdekes tárgyává válik a tengerész kezében mint számításának fontos tényezője, melynek segítségével naponként megújuló élvezet vár rá: — látni, hogy ura helyzetének. Kiméri a vonalt, melyen haladni fog, folyton számlálja a megfutott mérföldeket és előre meg tudja mondani, hogy mely irányban (s mikor s mily távolban fog ismét föltünni a száraz valamely emelkedettebb pontja. Lehet-e kellemebb találkozás, mint a melyen a talán egészen ismeretlen alak az elhatározó perczben ránk mintegy már várnak látszik. S a mily nagy volt örömiünk ily pillanatban, tán ép oly nagy volt a földlakóké, kiket a világtörténelem jelzése kevéssel ezután egy vitorlásnak a kító felé iránylásáról értesített.

Történet nem egyszer, hogy teljes szélcsond állott be órákra, napokra. A szél szüntével egy időre a hullámzás még mindig tartott s csak hosszabb szünetelés hozta meg az általános csendet, mely olykor oly hallgatagá vált, hogy azt sem a virgoncz hal játéka, de még a leglágyabb fuvalom leggyengébb lehellete sem zavarta meg. A természet ünnepléses halk órái ezek, melyekben a küzdő elemek pihenni szálltak vagy új harcra készülnek, hogy romboló viharban bámulatassák szörnű erejüket. A beláthatatlan síkságokon megdöbentető ez óriási nyugalom. A vizsga szem azonban utóbb valami sürkés kis pontot pillant meg a láthatár szélén, mely lassankint megzopnák bizonyul be, később mindinkább testesező oszlopok látszik, mely aztán mintegy meglombosodva végre egy hajó vitorlái tünteti föl, mely szélcsondunk határán kívül az uszó halhaty méltóságos nyugodtságával vonul el. Így látnuk olykor a láthatár különböző pontjain több mozgó hajót, nem ritkán egymással egészen ellenkező szélről segítve.

Látók egy oldalon, a mint egy hajó nyugatnak tartott s más oldalon a másik keleti irányban haladott stb. Ily látvány, általában a hajók mozgása a legélénkebben érdekli a tengerészek figyelmét! Hosszabb beszélgetésre azonban ez sem ingerlőket. „Ama hajónak keleti szele van,” mond az

Tengeri alkép. — (Körmény Albert rajza.)

egyik. „Emez északi széllel jár,” mond a másik. „Nem látod, hogy vitorláit kedvező szélre mutatnak a kelet felé megy? Szele inkább nyugatféli,” szól közbe a harmadik. „Ezeknek a bolond angoloknak csak minden hajója olyan félszepejű. Ez is hogy dül egyik oldalra” — szól meglehetősen szünet után az egyik suhancz. „Hát nem nehezítövel (Ballast) járó francia hajó az? Kiálló része mutatja, hogy nincs rendesen terhelve s vitorláit inkább magasak, mint szélesek, s látod, hogy ormánysudara (Klüverbaum) éppen nem áll oly

peczkésen, mint az angol hajóké?” — válaszol reá egy idősb legény.

E megjegyzések mind még akkor tették, midőn a hajók oly távolban voltak, hogy az egész beszéd alaposágát igazoló egyes tárgyakat csak gyakorlati szem különböztethette meg s a nemzeti lobogók színei éppen nem látszóttak. S mégis oly megbízhatók voltak ez állítások, hogy a szakember könnyen meghatározható azok értékét. Meglepő, mily nagy mértékben utolsó izeig megismerkedik a tengerész foglalkozása s gondolai egyetlen tárgyával, a hajókkal. — Nemcsak a hajótest minden egyes részével s árbocok, vitorlák számtalan köteleivel, hanem a különböző nemzetbeli hajók egyes gyarainak sajátosságával, a hajók legkisebb részei elvált kivitelének, alakja különbözőségének jellegeivel is bámulatosan biztos ismereteket szerez magának. Innen ez is az ő egész világa s közelebről csak is azon tárgyakról érdeklődik, melyek ezzel szorosabb összeköttetésben állanak. Szerencsére etárgyak

halmaza gazdag lelki táplálkozást nyújt.

Egykor a Márványtengeren ért bennünket ily tartós szélesend. De mily gazdagon jutalmazza érezők magunkat, midőn a gyors szellő megérkezése a Bosphorus déli partjaihoz röpitett. Épen hajnalodott, midőn a kelő nap pirja Istanbul tornyai felhőit megvilágította. A világvárost könnyű köd borítja, mely a nap jöttére fölszállva, apránként tárta föl a felséges panorámát, mely a csatorna ezüst síkja mellett emelkedve, a száz meg száz sudár torony s a mecsetek fénylő kupjai körül gazdag színvegyületben csoportosuló céd-

ruskertekkel, tarka házakkal, márvány palotákkal, ama természetlőn pazaron kegyelt hegyekkel és völgyekkel a világ legszebb látványai közé tartozik. Mire a szultán laka közelében horgonyt vetettünk, az egész város napi foglalkozása körül sürgött. A száakra menő hajók lobogóin a világ minden nemzetének színeivel tálkozáink. Az öblöt (az ugynevezett „Aranyzarvát”) s magát a csatornát ezernyi csónak lepte el. A partokon tarka nép zibongott. — Mintha csak egy tündérországra pillanthattunk volna!

csöpögött az eső. Virradatra megszünt az esés. A tenger meglehetősen nyugtalan volt: de látszott, hogy a szél, mely fél-északnyugatról (Nord-Nord-west) fűtt, még csak most volt emelkedőben. Az enyésző homály után első találkozásunk egy esigákkal rakodott árbocdarab volt, melyet ki tudja honnan, mely vész áldozataként hoztak felénk a mozgó habok. A szél mindinkább északi irányt vett föl. A láthatár teljesen beborult. Az eső sűrű csapokban zuhogott hajónk födélzetére. Az előbb még csak eleven szél olykor erős rohamokban

kezdte ostromolni vitorláinkat.

Igy telt néhány nap. — Az ötödiken már keményen süvöltött a szél, hogy ereje még egy fokot emelkedve majdan viharra változzék. A duzzadt hullámok fölé új meg új habok fodorodtak. Már alig tartathatánk egy-két vitorlát. Az árbocszarvakat a hajó tetéjére bocsátottuk, nehogy a szél törje le őket, mely árbocainkba, köteleinkbe ütközve, sértő sivitással jelezte dühét. A hab, mely a hajó orránál be-becsapott, egészen megtárolította a hajó járását s pezsegeve separte végig az egész hajót. Mindent, a mi a födélzeten volt, még egyszer erősebben kelle lekötni s a födélzet peremdeszkáit csakhamar kiverni, hogy az egyfelől bedőlt hullámok a hajó dülöngésében más oldalon kiront hassanak.

A hegyek emelkedett hullámok, szabályosan egymás után sorakozott, beláthatatlan hosszú óriási sirmalmoknak látszóttak. — Mintha az alvilág kárhózzottjai temetőjében bolyonganánk, hol rémséges moraja fájult a halotti ének.

A süvítés és a moraj iszonyu zenéjét járta a természetnek, melyre hajónk kinos ténázát járta. És e zaj és mozgás között is, minden élettelennek látszott! A mint a hullámok éléről a zugó fürgeteg egy-egy habfodrot elszakított, gondolhatád, hogy halotti lepel foszlányait szórja feléd valamely átkozott kéz.

Nyár utója lett volna csak, de a meg nem szűnő szél és folytonos azás között majdnem dermesztő hideget éreznék. Némely nap még csak a sovány beszórt marhahús megfőzését is akadályozta az erős dülöngés, s volt nap, midőn még sötét ke-

Róma utcáiból: A Nerva-forum romjai.

III.

Afrika koralltölt északi partjai hosszában az egykori Calpehoz, a rege szerint Hercules oszlopai közé, a mai Gibraltarhoz jutottunk. A magas szikla-csúcsok duzzadozó sötét felhőkbe veszttek el. A forzó hold halvány világa alig hatott át halkan, hogy bármily gyenge fényt küldjön kalauzul át az Atlanti óceánba. A szél igen kevésé kedvezett, hogy a szorosból könnyen kihatoljunk, hol a két tenger különböző tömötségű vizét egyensúlyozó özőnlés (Strom) is hátrányunkra volt.

A szorosból kiérve ritkás nagy szemekben

nyerünk élvezéséhez se juthattunk; mert a sűrűn beomló hullámok elől el kellett zárni minden nyílást, mely a vízeket a hajó belsejébe utat hagyhatott volna. — Ki a hajó földelétén helyét változtatni akarta, — kötelei, mely valamely gyűrűbe vagy árbocba volt megerősítve, vett dereka köré, hogy a hullám sodrásának áldozata ne legyen.

Tizenhat napig tartott a kínos élet, kisebb-nagyobb bajtól terhelten. Végre, megszánt-e bennünket az irtalom, vagy az elemek izgalmasága is kifáradott? Ború után derű! A minta hold nőtt, mindinkább nyugvóra szállt a szél s utána a zaklatott hullámok. Ujabb csoportokat képezve zavarogtak a felhők, időnkint záporokban őrítve ki terhüket, — mignem a tele hold erős fénye diadalmasan átküzdte a felhők sötétét, a szelődült tengert pazaron ezüstözve világította be, *(képzünk ily jelenetét ábrázol)* s a jövő nap hajnalugrái már vidám szelöben s fűrés habokban fürödhetettek. — Az öreg tengerészek azonnal feledve mindent s mintha előbb is megjósolták volna s most csak igenlést várnának, — önelégülten mormolák a matrócz közmondást: „La luna mangia tutto“ (a hold minden megemészti).

Gibráltártól elválásunk huszonnyolcadik napján ismét látók a szárazat, — megláttuk Irland partjait. A cörki kikötő kalauzai messzire élénk vitorláztak, hogy bevezessenek a kikötőbe, Cobe of Cork alá, hogy azért keljenünk, hogy ott vegyük át hajónk kirakodtatására néve az utasítást, mely, mint csakhamar megtudók, Londonra szökött.

Sem Corkról, sem Londonról nem mernék leírásit koezárni; mert az utóbbira is csak arról tanuszkodhatunk, hogy mint szénégetőnek a tuskón, nekem is mindenütt leginkább a hajón járt szemem.

Kenessey Albert.

Az ós Róma mai romjai.

Napjainkban oly élénk tárgyat képezi az általános figyelemnek Róma, az „örök város“, mint talán már századok óta nem. A pápa világi hatalmának életkérdését vetette fel egész komolyságában a haladó kor szelleme, s a kérdés megfűtésével a világtörténelemnek ismét egy nagy szakasza záródik be.

A régi Latium „hét halmu városa“-ba vezetjük mi is a szíves olvasót, s ha a romjaiban is nagyszerű világváros nehány utcáján végig sétálunk, bő alkalom találunk, hogy az ó és mai állapotok között párhuzamokat vonhassunk.

Róma még ma is legnevezetesebb városa a világnak, de a legnagyobb szűkületű színhelye is. Azon helyek, hol hajdan a Caesarak palotája, a művészileg remek középületek pompáztak, most kietlen pusztaságok, vagy piszkos, jelentéktelen házakkal vannak beépítve; a mai város fő része nem is a régi város helyén fekszik, hanem a pápák székhelye, a Vatikán környékére, a Tiberis folyó tulsó oldalára tétetett át, hol hajdan a híres Mars mezejé terült el. Hol egykor a világ legbüszkébb polgárai jártak, kelték, ott most éhségtől s nyomortól elgyötört koldusok csoportosulnak. kik éhes mohósággal szedgetik fel azon káposztatorzsákat, melyeket valamely ház harmadik vagy negyedik emeletéből egy szakácsné mint hasznavehetlen holmit dobott le az utcára. Csapszékék, pékek és mészárosok boltjai furakodtak a régi remek építészeti formok rom-maradványai közé, s itt-ott egy szenvedélyes csuklyás barát tart a romok közt, a szabad ég alatt összegyűlt bűmész népseregnek intó prédikációt.

Mi másképp folyt itt az élet hajdanában! Azon helyen, hol most egy öreg asszony rekabnt hangján kinalgatja gesztenyéjét, egykor azon szónokszerék állott, melyen Cicero tartotta menydyörgő beszédét Catilina ellen. Amott vonult el a *via sacra*, melyen a háborúból hazatért harcosok tartották bevonulásukat a *forumra*, hol a győztes hadvezér bemutatja a népek az ellenségtől nyert zsákmányait. Átalában e forumon (közterem) végezte kezdetben a római nép minden közügyét, de midőn a nép és hatalma növekedett s a kis forum nem volt többé elégséges a nyilvános ügyek elintézésére: mindkét oldalán pompás oszlopcsarnokokat építettek a római köztársaság befolyásosabb fia; de ekkor már hanyatlani kezdett a forumi nyilvános élet. Majd Julius Caesar építtetett egy második, Augustus egy harmadik forumot.

S ekkor kezdődtek meg voltaképen Roma nagyszerű és pompás építkezései. A forumok rendeltetése különösen az volt, hogy ott a legdrágább emlékművek, szobrok és diadalivek felhalmoztassanak. Mindezek fölött a Caesarak fényes palotája

ragyogott a palatinusi dombon, melyet az ember-telen Nero császár építtetett. Utána mindegyik császár egy-egy nagyszerű épülettel tette emlékeztető nevét, úgy hogy a nagy világvárosban halomra gyűlt minden, a mi drága és ritka, fényes és értékes volt, s a mit a művészet és fényűzés, az élvívgy és képzeltel teremtani képes volt.

Később még Domitján császár építtetett egy nagyszerű forumot, melyet azonban csak Nerva császár fejeztette be véglegesen, a miért *Nerva-forumnak* is nevezetik. (Ennek mai rom-maradványait tünteti fel e cikkhez mellékelt sikerült képünk.) E mellé csatlakozik Trajan foruma, mely a többieket művészi tekintetben még mind felülmul-ta.

Feltűnő, hogy minél inkább hanyatlott a császárok korában a rómaiak nyilvános élete, annál nagyszerűbbek és pompásabbak lettek a város középületei. E fény és pompa egyre emelkedett Honorius császár koráig. Ekkor hanyatlásnak indult a régi Róma csillaga. Idegen népek nyomultak a fél világ fölött uralkodott városba, kik a régi fényt és pompát zsákmányul ejtették, a ragyogó palotákat és templomokat romba döntötték, úgy hogy az eltemetett romok egy része még mai napig is 20—30 lábnyi omolatag kövel vannak borítva s onnan kellett a többi is kiásni. A Nerva-forum oszlopainak alsó része még most is 18 lábnyi mélységben áll a föld alatt.

A régi műkinészek részint a romok temették el, részint a megrémült tulajdonosok egykor maguk ásták el. Sokat újra kiástak már azóta, de igen sok még ott hever a föld alatt s folyvást bontakozik napvilágra. S a mit bárbar népek még megkíméltek, azt a későbbi római nép gyözetlen-sége s a művészet iránti tumpultsága, tudatlansága siettet még jobban elrontani.

„Más faj állott a kihunyt helyére!“ A világ leghatalmasabb városának helyén álló Róma most nem egyéb, mint dologtalan, foglalkozás nélküli papok és barátok, a világ minden részéből idetűdült, kalandos és gyanus egyéniségek gyűlhelye, gazdag idegen utazók téli szállása, mindenféle fiatal művész vágyainak célpontja; s a római nép, mely századok óta teljes szellemi táplálkozás nélkül tengett, sokáig nem volt egyéb, mint szállás-adásból élő emberek, csavargó naplopók, szemérmetlen nők, koldusok és tolvajok társasága. Valóban elszomorító látvány volt az omladozó romok hulladéka fölött e hajdan nagy és dicső nép hanyatlását látni. De végre e népből is fölébredt az alvó szikra, érezni kezdé elhunyt nagysága fölötti fájdalmát, s a közel jövő, főképp az új erőre ébredt, egyesült Olaszország támogatása mellett, meg fogja mutatni, hogy kétségbeesett állapotán segíteni tud is, akár is.

Magyar népszokások.

Szilveszter estéje Hajdu-Szoboszlón.

Régóta hallottam már a hajdu-szoboszlói Szilveszter-estéről érdekes részleteket, s évről évre növekedett bennem a vágy, személyesen is megjelenni egy ó-estendőt estéjén a nagy hajdu-városban. A hallottak után itélve, a kegyeletes népszokások egy remek példányát véltem itt fel-találni.

Nem esalatkoztam. Az elmúlt év december 31-ik napján délután rándultam ki Debreczenből a régen látni óhajtott helyre, hol egész öreg szür-kületig mulattam a jó magyar szivességű polgárok között. Az est beálltával a város főterére vonultunk, s mit láttam?

Ifjak és közép idejű emberek, de különösen gyermekek, igen nagy számmal csoportosultak a ref. templom közelében: a legnagyobb rész pergő, harang, csengő, apró vasdarabok és más ilyenmű hármat csinálható eszközökkel volt ellátva; egy rész az Uristentől nyert zajtűtő tehetségével, cik-kornyás ordításával igyekezett növelni az est ünneplés nagyszerűségét; másik rész pedig a kerítőtől kissé távol tartva magát, az udvar-kerítések mellett — természetesen a piacon — egymástól nem nagy távolságban, romlásnak indult füres vagy hamuval telt cserépedényekkel volt fölflegyervezve. Különben az egyes utcákon is többen száguldoztak ez utóbbi lármás fajtól, s ott működtek időnkint az otthon maradtak tisztel-tére. A láрма és zaj lassan kezdett növekedni; majd a leirt tényezőkhöz megkezdvén együttes működésüket: oly ószhangzatosan, rémitő zaj keletke-zett, mit én nem vagyok képes gyaló betűkkel leírni és mit az olvasók képzeli tehetségének bátorodom fennhagyni. A zajgás folytonosan

tartott. Nemsokára, esti hét órakor a ref. templom sugártornyán világító lámpák függeszettek ki s a harangok ünnepélyes hangon zúgtak. A folytonosan tartó zaj közt valami megrémítő, nagyszerű volt ez. Nem kis mérvben fokozták e hatást a város különböző részeiről hallatszott lövöldözések. Az egész valósággal beilllett volna egy törökkel vívott lelkes csatának!

Ez a legegyszerűbb leírása annak, mit a nagy hajdu-városban ó-év estéjén láttam és hallottam a főtéren. De már oszlik a népcsoport, térjünk mi is a kandalló mellé, hol régen vár az anyjok a *béles-sel* — mint mondá szíves házigazdám. (Megjegyzendő, hogy az év utolsó estéjén valamint Debreczenben, úgy H-Szoboszlón is, hol csak lehet, bélessel szokott kedveskedni a háziasszony.) Hazamentünk tehát az iszonyu nagy sárban, és azután izletes vacsora mellett beszélgettünk a látottakról és azon érdekes dolgokról, melyek a fentebb leirt emlékeztély nagyszerűségének megértéséhez mulatlanul szükségesek.

A XVII-ik század elején, midőn még a nemes Hajdukerelet vitéz lakosai, a hajduk ós törvénye szerint, mindnyájan rendes katonák voltak, a török nagy mértékben pusztította a magyar hazát. Egy csapat török már elhagyta a nem messzire fekvő *Bárán*d nevű falut is, s utját egynesen H-Szoboszlónak vette, azzal a gonosz szándékkal, hogy a lakosokat felkoczolja, a falut — még ekkor állítólag az volt — kirabolja és azután fölégesse. A falubeliek erről mit sem tudtak, s képzeltetni, mily nagy volt a rémület, mikor egy kabai paraszt-ember — mint mondták — egy ingben, meztláb *Szilveszter-éjszakán* kiabálva szaladt szét az emberekhez, tudtul adandó, hogy nyakukon a török. Tudjuk, hogy ez időben jobban féltek hazánkban a töröktől, mint a tűztől; nem esoda tehát, hogy a „jön a török!“-féle kiáltások a legmerészebb vitézi elszántaságra lelkesíték a lakosokat. Mindenki, a ki csak képesítve volt, bármintemű védő vagy ütőszeköztt fölemelni, férfiak és nők, gyermekek, ifjak és öregek egyaránt, különböző véd-fegyverekkel ellátva, a hazaszeretett tűztől lelke-sedve rohantak a gyűlült ellenségére. A nők egy része a toronyba ment, hol égő lámpákat dugdos-tak ki köröskörül s a harangokat félreverték, hogy a hadakozóknak némi világosságot adjanak, és hogy a vészhangokkal a nép lelkesedését fokozzák. Délnyugatra a várostól a hajdan széles és mély, de már most csak hirben élő Kősi folyón kívül állomásozott a török s ott egy dombon ütötte fel sátorát a basa; elszántasággal rohanta itt meg a törökök a vitéz hajduság és szerencsésen is mind egy szálig semmivé tette. A basát a domb alá temették el s emlékeztet okáért ezt a dombot ma is *török domb*-nak nevezik.

Igy beszélték el nekem szoboszlói atyámfiak a dolog történetét. Mindenesetre meg kell becsül-nünk a népből az ósök emlékei irányában tanuított kegyeletet, ha még oly drasztikus alakban nyilatkoznak is, az mint H-Szoboszlón a Szilvesz-ter estéje.

Cs. Szatmári Károly.

A magyar hirlapok 1867-ben.

I. Politikai napilapok.

Pesti Napló. Szerkesztő b. Kemény Zsigmond kiadó Emich G. XVIII-ik évfolyam. Ára egy évre 21 ft.

A Hon. Szerk. és kiadó Jókai Mór. V-ik évfolyam. Ára 21 ft. *A Hon Estilapja*-val együtt 24 ft.

Sürgöny. (Hivatalos lap.) Szerk. Kecskeméthy Aurél. VII-ik évfolyam. Ára 20 ft.

Pesti Hírnök. Ideiglenes szerk. Jakabffy Gyula; kiadó Török János. VIII-ik évfolyam. Ára 20 ft.

Idők Tamja. Szerk. és kiadó Lonkay Antal. VIII-ik évfolyam. Ára 19 ft.

Alföld. (Arad.) Szerk. Környei János; kiadó Réthy Lipót. VII-ik évfolyam. Ára 16 ft.

Összesen = 6.

II. Politikai hetilapok.

Politikai Ujdonságok. Szerk. Pákh Albert; kiadó Heckenast G. XIII-ik évfolyam. Ára 6 ft. (A Vasárnapi Ujsággal együtt 10 ft.)

Magyar Néplap. Szerk. Ilméri Kiss István; kiadó Wodianer F. II-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Népbartó. Szerk. és kiadó Vas Gereben. Ára 7 ft.

Pesti Hirlap. Szerk. Frankenburg Adolf; kiadó Deutsch-testvérek. I. évfolyam. Ára 5 ft. (A Magyarország és a Nagyvilággal együtt 12 ft.)

Kolozsvári Közlöny. Szerk. Dózsa Dániel; kiadó Stein J. XII-ik évfolyam. Ára 12 ft.

Korunk. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadó Kóváry László. VI-ik évfolyam. Ára 12 ft.

Eger. Szerk. Vida József. V-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Máramaros. (M-Szigeth.) Szerk. Szilágyi István; kiadó ifj. Jura György. III-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Összesen = 8.

III. Vegyes tartalmu képes lapok.

Vasárnapi Ujság. Szerk. Pákh Albert; kiadó Heckenast G. XIV-ik évfolyam. Ára 6 ft. (A Politikai Ujdonságokkal együtt 10 ft.)

Hazánk és a Külföld. Szerk. Szokolay Viktor; kiadó Emich G. III-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Magyarország és a Nagyvilág. Szerk. Frankenburg Adolf; kiadó Deutsch-testvérek II-ik évfolyam. Ára 8 ft. (A Pesti Hirlappal együtt 12 ft.)

Képes Ujság. Szerk. Major Béla; kiadó Heckenast G. IV-ik évfolyam. Ára 2 ft.

Katholikus Néplap. Szerk. Füssy Tamás; kiadó a Sz.-István-Társulat. Ára 3 ft. 40 kr.

Képes Világ. Szerk. Vértessy Arnold; kiadó Deutsch-testvérek. II-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Magyar Gyermekbarát. Kiadó Heckenast G. II-ik évfolyam. Ára 2 ft.

Kis Üstökös. Szerk. és kiadó Dienes Lajos I-ső évfolyam. Ára 4 ft.

Összesen = 8.

IV. Egyházi és iskolai lapok.

Religió. Szerk. és kiadó Palásthy Pál. Ára 10 ft. 50 kr.

Protestáns Egyházi és Iskolai lap. Szerk. és kiadó Ballagi Mór X-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Tanodai Lapok. Szerk. és kiadó Lonkay Antal. XII-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Protestáns Népiiskolai Közlöny. (Sárospatak.) Szerk. Arvai József. Ára 3 ft.

Kalauz a nevelés és oktatás terén. (Pécs.) Szerk. Szauder Antal. III. évfolyam. Ára 4 ft.

Iskolabarát. Szerk. Bárány Ignác; kiadó Kertész József. II-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Izraelita Magyar Néptanító. (Sátoralja-Ujhely.) Szerk. Fischer Náthán; kiadó Forster R. I-ső évfolyam. Ára 2 ft.

Összesen = 7.

V. Szépirodalmi s rokontartalmu lapok.

Fővárosi Lapok. Szerk. Tóth Kálmán; főmunkatárs Vadnai Károly; kiadó Emich G. IV-ik évfolyam. Ára 16 ft.

Regély. Kiadja Heckenast G. III-ik évfolyam. Ára 6 ft. (A Divatvilággal együtt 12 ft.)

Divatvilág. Szerk. K. Beniczky Irma; kiadó Heckenast G. I-ső évfolyam. Ára 8 ft.

Nefeletj. Szerk. és kiadó Friebeisz Ferencz; kiadó János Bulovszky Gyula. VIII-ik évfolyam. Ára 12 ft.

Canádi Kör. Szerk. és kiadó Emilia. VIII-ik évfolyam. Ára 12 ft.

Pesti Hölgydivatlap. Szerk. és kiadó Király János. VIII-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Divat. Szerk. Aldor Imre; kiadó Deutsch-testv. II-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Magyar Basár. Szerk. Szabó Rikhard; kiadó Emich G. II-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Összesen = 8.

VI. Humorisztikus lapok.

Üstökös. Szerk. és kiadó Jókai Mór. X-dik évfolyam. Ára 6 ft.

Bolond Miska. Szerk. Tóth Kálmán; kiadó Emich. VIII-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Hétfejű Sárkány. Szerk. Ilméri-Kiss István; kiadó Wodianer F. II-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Bús Vitéz Fekete Levese. Szerk. és kiadó Bús Vitéz. I-ső évfolyam. Ára 6 ft.

Összesen = 4.

VII. Szaklapok.

Gazdasági Lapok. Szerk. Morócz István; kiadó az orsz. magyar gazdasági egyesület. XIX-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Falu Gazda. Szerk. dr. Farkas Mihály; kiadó Heckenast. VII-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Kertész-Gazda. Szerk. és kiadó Girókuti P. Ferencz. III-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Nép Kertésze. Szerk. Hutirai Lukácsy Sándor. Ára 2 ft.

Erdészeti és Gazdászati Lapok. Szerk. és kiadó Szporon Pál. VI-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Magyarország Anyagi Érdekei. Szerk. és kiadó Szathmáry Károly. III-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Jogtudományi Közlöny. Szerk. Ókröss Bálint; kiadó Heckenast. II-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Törvényészeti Csarnok. Szerk. és kiadó Szokolay István. IX-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Jogtudományi Hetilap. Szerk. Gaal Ernő; kiadó dr. Vinsch Sándor. III-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Orvosi Hetilap. Szerk. és kiadó dr. Markovszky Lajos. XI-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Gyógyászat. Szerk. és kiadó dr. Poór Imre. VII-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Hasonszenvi Lapok. Szerk. és kiadó dr. Szontagh Ábrahám. II-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Gyógyászati Hetilap. Szerk. és kiadó Schély Sándor. VI-ik évfolyam. Ára 9 ft.

Vadász- és Versenylop. Szerk. és kiadó Bérczy Károly. XI-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Guttenberg. A nyomdászat és rokon szakmák közlönye. (Eger.) Szerk. és kiadó Tóth István. II-ik évfolyam. Ára 2 ft. 40 kr.

Zenészet Lapok. Szerk. és kiadó Ábrányi Kornél. VII-ik évfolyam. Ára 10 ft.

Összesen = 16.

VIII. Vidéki lapok, (nem politikai vagy szaktar-talommal).

Győri Közlöny. Szerk. és kiadó Czukási József. XI-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Szegedi Híradó. Szerk. Szabados János; kiadó Burger Zsigmond. IX-ik évfolyam. Ára 8 ft.

Szeged. Szerk. és kiadó Czimeg János. II-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Hortobágy. (Debreczen.) Szerk. Sárvary Elek; kiadó a debreczeni szünügy-egylet. VI-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Tárogató. (Szatmár.) Szerk. és kiadó Kovács Márton. VI-ik évfolyam. Ára 4 ft. 50 kr.

Zala-Somogyi Közlöny. (Nagy-Kanizsa.) Szerk. és kiadó Wajdits József. VI-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Somogy. (Kaposvár.) Szerk. és kiadó Roboz István. II-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Veszprém. Szerk. és kiadó Ramazetter Károly. II-ik évfolyam. Ára 4 ft.

Z mpléni Híradó. (Sátoralja-Ujhely.) Szerk. Karossa Endre; kiadó Weisz M. III-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Felső-magyarországi Közlöny. (Kassa.) Szerk. és kiadó Werfer Károly. I-ső évfolyam. Ára 3 ft. 20 kr.

Borsod. (Miskolc.) Szerk. Rác Ádám. I-ső évfolyam. Ára 3 ft. 50 kr.

Székelj Néplap. (M-Vásárhely.) Szerk. Orbán József és Székely Ádám. II-ik évfolyam. Ára 4 ft. 80 kr.

Szepesi Értesítő. (Lőcse.) Szerk. és kiadó Seeliger K. (Nagyobb része német tartalmu.) Ára 4 ft.

Debreczen-Baglyváradi Értesítő. (Debreczen.) Szerk. és kiadó Balla Károly. XXV-ik évfolyam. Ára 5 ft.

Kassa-Eperjesi Értesítő. (Kassa.) Ára 6 ft.

Miskolci tudakozó-intézeti Értesítő. Szerk. és kiadó Falkenstein Ignác. Ára 3 ft.

Erdélyi Hivatalos Értesítő. (Kolozsvár.) Szerk. és kiadó Gáman Zsigmond.

Összesen = 17.

A most megjelenő magyar lapok összes száma tehát a folyóiratokon kívül 74, melyek közül 48 a fővárosban, a többi pedig egyes vidéki városokban jelenik meg.

Folyóiratok.

Budapesti Szemle. Szerk. és kiadó Csengery Antal és Lónyay Menyhért. Ára 10 ft.

Akademiai Értesítő. Kiadja a magyar tud. Akademia. Szerkesztik többen.

Sárospataki Füzetek. Szerk. dr. Heiszler József. XI-ik évfolyam. Ára 6 ft.

Magyarország Képekben. Szerk. Nagy Miklós; kiadja Heckenast G. Ára 8 ft.

Világ Tükre. Szerk. gr. Lázár Kálmán. Ára 5 ft.

Magyar Sion. (Esztergom.) Szerk. Knauz Nándor.

Összesen = 6.

A lefolyt évben a következő lapok szüntek meg: 1. Magyar Világ. 2. Politikai Hetilap. 3. Irjuság Lapja. 4. Csakid Lapja. 5. Utj Korszak. 6. Bakter. 7. Szőlészeti és Borászati Közlöny. 8. Egészségi Tanácsadó. 9. Gyorsírászat. 10. Magyar Gyorsíró. 11. Esztergomi Ujság. 12. Felvidék.

A mult év elejétől fogva mostanig a következő új lapok és folyóiratok indultak meg: 1. Pesti Hirlap. 2. Divatvilág. 3. Képes Világ. 4. Izraelita Magyar Néptanító. 5. Hétfejű Sárkány. 6. Veszprém. 7. Felső-magyarországi Közlöny. 8. Borsod. 9. Székely Néplap. 10. Magyarország Képekben. 11. Világ Tükre. 12. Kis Üstökös. 13. Bús Vitéz Fekete Levese.

</

T Á R H Á Z.

Irodalom és művészet.

— (A „Divatvilág”) első száma megjelent, nyolczadétre hajtott másfél ivnyi tartalommal, s egy női munka mintarajzzal. Két része van osztva, egyik a „Nők köre” cím alatt divatútditásokat, házi tudnivalókat stb. tartalmaz, a másik „Olvasó asztal” rovat alatt szépirodalmi munkákat, apróságokat s híreket közöl. Az első számban a főmunkatárstól, Kuliffay Edétől van költemény, s Urváry Lajostól beszély. Havonként kétszer jelenik meg, s előfizetési ára egész évre 8, félére 4, évnegyedre pedig 2 ft. Szerkeszti Beniczky Irma, kiadja Heckenast.

— (Hírlapirodalmi mozgalom.) A „Hortobágy” vezetését, mint főmunkatárs, újéven kezdve Szana Tamás vette át, ki több új munkatársat nyert meg a laphoz. Az első szám helyi érdekű cikket közöl Révész Imréltől, Oláh Károlytól; tárczájában pedig Kazár Emiltől, Vértessy Arnoldtól, Balogh Z.-tól hoz dolgozatokat. — Kolozsvárt új politikai lap keletkezik; szerkesztője, K. Papp Miklós e lapra már megnyerte az engedélyt. Címe: „Magyar Polgár” lesz. — A „Képes Ujság” szerkesztését új évkor Major Béla vette át. — Bús Vitéz újlag előfizetési felhívást bocsátott ki 1861-ben megszűnt „Fekete Leves” című dclzlapjára. — Dienes Lajos „Kis Üstökös” című illusztrált mulattató tartalmu gyermek-lapjából az első szám még e hó folytán megjelenik.

— (Kolozsvár városa történetének megírására) a pályázati határidőt 1867. decz. 31-ig ismét meghosszabbították. A pályanyertes mű 1000 frot nyer, mely összeg Simon Elek kolozsvári ügyvéd adománya.

— (Nagy-Szebenben új politikai lap) fog megjeleni dr. Lündner Gusztáv szerkesztése mellett s „Siebenbürgische Blätter” cím alatt; ez új lapnak, programja szerint, határozottan dualistikus iránya lesz.

— (Uj zenemű.) Debreczenben ifj. Csáthy Károly kiadásában megjelent: „Szeretek én!” magyar induló, zongorára szerző Zsák Vilmos, a cs. k. 15-ik gyalog Nassau-ezred karmestere. Ára 60 krajczár.

Közintézetek, egyletek.

— (A magyar tud. akadémia) ez évi rendes ülésének sora jan. 7-ken a bölcsészeti, törvényés történettud. osztályok szakülésével kezdődött meg, melyet összes ülés követt. A szakülésben Horváth Cyrill mint tiszt. tag tartá székfoglaló értekezést: a bölcsészeti módszerekről. Utána Mityás Flórián értekezett Béla király névtelen jegyzőjéről. Az összes ülésben a titkár a beérkezett pályaművekről tett jelentést. A Telemi-jutalomra ez idén 13 vijjáték pályázik. A Fáy-díjra, melyet az akadémia utján nemzetgazdasági kérdése a pesti takarékpénztár hirdett ki, csak egy munka érkezett, melynek címe a következő: „A nemzetgazdasági nézetek fejlődési története s befolyása a közviszonyokra Magyarországon.” Simonyi Ernő hazánkfa Párisból ismét több nevezetes okmány másolatát küldte meg. Az akadémia könyvtárát a múlt hóban a többi között sir John Bowring az általa fordított Petőfivel, gróf Montalembert s Bogovics Imre legújabb munkáikkal gyarapították. Az akadémia pénztárát Frivaldszky Imre v. tag 600 frittal gyarapította, Vóth Lőrincz pedig az akadémia építési pénztárának kezeléséért megszavazott 1500 frotot az akadémia ajándékozta. Majláth kancellár az akadémia elnökével tudatja, hogy Ó Felsége az akadémia f. é. aug. 20-diki előterjesztésére megengedni méltóztatott, hogy Horváth Mihály a birodalomba s hazánkba „büntetlenül visszatérhessen.”

— (A Kisfaludy-társaság) tiszt. és tagválasztó ülése, hogy az akadémia nagy gyűlésével összeütközésbe ne jöjjen, az idén nem a rendes napon, t. i. a hó utolsó szerdáján, hanem annál egy héttel előbb, tehát jan. 23-kán lesz. E zárt ülésben valószínűleg a pályaművek sorsa is eldől.

— (Az országos magyar iparegyesület) f. hó 13-án d. e. 9^{1/2} órakor gyűlést tart a pesti polgári lövöldben, melyben az alapítók az iparosokat és iparpártolókat ez ügy állásáról értesítvén, az aláírásokat megindítják. Az „Iparegyesület” lesz az a tér, hol hazánk iparosai közös célok kivívására szövethetnek. A földirtokos osztály részben bir már az országos gazdasági egyesületben oly központi közeget, mely érdekeit és kívánalmait határozottan elősegíti; óhajtható volt tehát, hogy a

nemzeti munkásság másik főága, a hazai ipar is nyerjen ily képviselheti központot, melyből saját céljai felé saját belátása szerint törekedhetik. A nagy nyomás, mely alatt összes hazai iparunk áll, az idő válságos volta sürgette intik a magyar iparos osztályt, hogy ügye élére önmaga álljon, hogy összes erejét és értelmiségét egyesítse egy országos központban, s hogy innen indítsa meg az önfentartási munkáját, itt keresse föl az őnségtség bár hosszabb, de biztos ösvényét. Egyes iparosoknak vagy földtulóknak pedig alkalmat fog nyújtani, helyes és gyakorlati eszméiket vagy jeles műveiket értékesíthetni. És míg majd gondosan ügyel beliparunk fejlesztésére, folytatólag iparügyi összeköttetésben fog állani az előhaladt külfölddel is. Egy szóval: a magyar ipar-egyesület közvetve oda fog törekedni, hogy a hazai ipar a kiemültség stadiumából felülülésre, a felüdülésből pedig erőre és virágzásra emelkedhessen, s a tökéletesedés azon fokára jusson, melynek gyakorlati eredménye: olesón és jól gyártani, hogy folyvást és haszonnal eladhassunk.

— (A pesti népbank) jan. 8-án tartott közgyűlésén az igazgatóság által kidolgozott szabályokat csekély módosítással elfogadta. Örömmel értesült ez alkalommal a közgyűlés, hogy törzsbérlet már 9000-en felül jelentett be s még igen sok van künn, mely eddig be nem jelentett. Az üzlet mentül előbb megkezdése az igazgatóság szoros kötelességévé tétetett s egyúttal meg lön bizva alkalmas helyiség választásával s a befizetés idejének kijelölésével.

— (Az első magyar általános biztosító-társaság Pesten.) Az életbiztosítási üzletág kimutatása 1866. évknek deczember haváról: Kötetett új biztosítási haláleset 215,150 ft.; kötötett új biztosítás élet esetében fizetendő 99,500 ft. — Összesen 314,800 ft. és 500 darab cs. kir. aranyban.

— (A magyar mérnök-egyletnek) eddig összesen 305 tagja van, és pedig az: Ut, vasut és hidépítészeti szakosztályba beíratta magát 78 tag, A vízépítészeti 51 tag, a gépészet és gyárpariba 18 tag, a földmérészeti és mezőgazdasági ipari szakoszt. 51 tag, a bányászati 5 tag, a középítészeti 35 tag, s 72 tag egyéb szakosztályokba. Alakulási költségre eddig bejött 288 ft.

— (A képzőművészeti társulat) a múlt hó 27-éről elmaradt sorshuzás napján febr. 17-ikét tüzte ki.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

Mi ujság?

— (A képviselőház első ülése) a szünnapok után jan. 10-kére volt kitűzve; a képviselők azonban nem jelenévk meg a házszabályok által megkivánt számmal, t. i. az igazolt képviselők abszolút többsége (igazolt képviselő 394 van, s csak 189-en voltak jelen) — az ülést nem lehetett megtartani. Napirendre igazolások voltak kitűzve. — A hadkiegészítési rendelet folytán fölterjesztendő felirat a hetfői ülésben kerül szövegére.

— (Bartal György helytartósági első alelnök) mint a „Hon” írja, beadta lemondását e hivataláról. Hir szerint több főispán szándékozik lemondani, ha a kormány ragaszkodnék az új hadkiegészítési rendelet haladéktalan kiviteléhez. B. Senyey tárnok, egy bécsi lap szerint, az országgyűlés

lépéseit megelőzendő, a hadkiegészítési rendelet kivételének elhalasztását igyekszik kieszközölni Ó Felségénél.

— (Képviselel-választás.) Nagy-Beregen e hó 3-án volt új képviselőválasztás, a melyen Sipos Ferenczet választották meg.

— (A cs. kir. hadügyminiszterium) decz. 31-ken kelt rendelet folytán mindazon egyéneknek, kik a múlt évi hadjárásban, szárazon vagy vízen részt vettek, a tavalyi szolgálati év két év gyanánt fog betudatni.

— (Katonai váltságdíjak) fejében Pesten, mult vasárnapig 516 fél részéről 516,000 ft. folyt be. A fölmentési díjak lefizetését itt még jan. 15-ig fogadják el.

— (Múlt vasárnap) mely egyszerűs mind vizkereszt napja és farsang kezdete volt, a pesti mulatóhelyek mind megteltek vígadni vagyó közönséggel; csak a redout termelt, hol zeneproba tartott. 2577-en, a Tüköry-sőresarnokot pedig 760-an látogatták meg; e mellett a Fouraux ezirukusa is tömve volt néppel s a színházaknak is szép közönség jutott.

— (Farsangi krónika.) A farsang az idén körülbelül nyolcz hétig fog tartani, de ugy látszik a farsangolások csak e hó végén indulnak meg. Az első nagybált jan. 27-én a nőegylet adja, ez most is, mint más években álarcos lesz. Január hó végén ezenkívül „ifjak bálja” tartatik az „Európa”-ban. A technikusok febr. 7-ken tartják meg báljukat szintén az „Európa”-teremben. Az orvosnővendékek bálja febr. 20-án lesz. A jogászbál meg vagy meg tartása két részre osztotta az egyetemi ifjúságot; újabb határozat szerint csakugyan adnak bált az idén is, még pedig február első hetében.

— (Ó Felsége) gr. Schönborn Ervint, mint Beregmege örökös főispánját megerősítette, egyszerűsmin azonban a mege közvetlen kormányzásától fölmentett.

— (A pesti izraelita jótékonyági egylet) közlése, az evangélikusok iskoláépületében tartott gyűlésén Deák, B. Eötvös, h. Kemény Zsigmond, Rothfeld, Fould és Rothschild tiszteletbeli tagokká választották.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

— (Megkegyelmezetés a vesztőhelyen.) Pozsonyban e hó 5-ken reggel egy nyitrai megyei születésű Hatos János nevű, katonai szökevény volt kivégzendő, kit ötszörös szökésért ítéltek halálra. Az elítelt bekötött szemmel már letérdelt és várta a halált, midőn ez utolsó pillanatban megérkezett Ó Felsége kegyelme.

— (A pesti állatkertnek) nemsokára elefántja is lesz, Duka Tivadar hazánkfa fogja ajándékban küldeni Ceylon szigetéről, s ez év nyarán alkalmasint már elfoglalja illető helyét a kertben.

— (Kis eszközökkel nagy öröm.) Erdélyből, Kendi-Lónáról, egy érdekes kis tudósítást vettünk. E helységben az 1848 előtti években a birtokos gróf Telemi Miksa egy jól berendezett kisdud-óvodát állítottat. A 48—49-i események ezt is feldúlták. Az idők változtával a gróf az elrombolt s csak részben megmaradt óvodai helyiséget, jó nagy kerttel s két világos szobával, népközlai helyiséggel adta át a községnek, mely most tehetsége szerint szintén hozzájárul annak fentartási költségehez. Azonban ez új népközlai helyiség szükséges tan-eszköz hiányzik, különösen nagy hiányt éreztek jórával természetrajzi képeknek. S ime mily egyszerű és szép módon lön a bajon segítve! Telemi Miksa gróf jószívű kis leányja (8—9 és 2 évesek) játékközben a kastély melletti mulató kertben lehallott gubiosokat kézi kosarukba szedegette. Az így sét. közben gyűjtött gubiosból végre két máza lett. Ezt azután eladták s a begyűlt pénzen természetrajzi képeket vettek, nemsok a magyar, hanem az oláh népközlai számára is, mely még soha nem birt előt. Lehet képzeli az iskolás gyermekek örömet! Különösen nagy örömmel fogadta ez ajándékot a román község, melynek előjárói a pappal együtt megjelenek az iskolában a képek átadásánál, s papjok által a birtokos gróf uralni is tolmácsoltatták hála érzelmeiket. Átalában a két különböző ájku népek itt békés egyetértésben élnek egymással s ama külső nemzetiségi izgatásokra nem hallgatnak.

— (Közintézetek számára tett hagyományok) Petrich Sándor, komárommegyei csúzi birtokos végrendeletileg a magyar akademiának 1000 frot, a nemzeti színháznak 1000 frot, a muzeumnak 500 frot s az irói segélyegyletnek 500 frot hagyományozott.

Melléklet a Vasárnapi Ujság 2-ik számához 1867.

— (Buda haladása.) Ujabbon több terv készült, melyek létesülése nem kis mértékben életkénem meg 6s Budavárosát. E tervek közül egyik gr. Széchenyi Ödöné, ki jelenleg Bécsben időzik, hogy az állam- és déli vasutársulatok igazgatóságnak bemutassa a Buda-Pest közt fellállítandó gőzkompok tervét. — A gróf elutasása előtt Budaváros tanácsához nyújtotta be folyamodványát, melyben 40 évre szóló elsőbbségi engedélyt kér a város egész területére, bármir irányban vezethető lóvonatu vaspályának építhetésére. Vetélytársul lépett fel a Balázi Antal budai ügyvéd, Herzberg A. és Tottis J. urakból álló társaság, mely a lánchidtól kezdve Ó-Budáig s ezzel kapcsolatban a cs. k. élelmezési épület hosszabban elhaladva a zugligetig vonuló lóvonatu vaspályára szintén 40 évre szóló engedélyt kér. Végre, a pesti közúti vaspályatársaság szintén beadta kérvényét, hogy a pesti indóházról a lánchidig és budai alaguton át egyfelől a déli vasutársaság budai indóházához, másfelől a zugligetbe a Laszlovszky majorhoz vezető vonalt építhessen.

— (Koldusok sokasága.) Győről írják, hogy ott a koldusok izesztő mérvben szaporodnak s az inség azokat maholnap a legügyesebb és vállalkozóbb tolvajokká képezi ki. A lefolyt ünnepek alatt fényes nappal lopdosták ki a zsebkendőket a templomban, sőt oly eset is fordult elő, hogy egy férfi kezéből a kalap is hirtelen kirántatott s örökre eltűnt.

— (Debreczeni hírek.) A debreczeni színház — mint onnan értesülünk — az új intendatura óta ugy van berendezve, hogy bármely nagy városba is beillenék. A dráma is jól van képviselve, de az opera talán még jobb kezeben van. A kiállítások mindkettőnél igen díszesek s az előadások összességük, melyek világot látott idegenek is elmeréselt emlegetik. Csak azt lehet sajnálni, hogy az operát, opraettet és látványosságok kivéve, a debreczeni közö

HIRDETESEK.

Az 1867-dik évi első félévi folyamra

az alóli kiadó-hivatalban **következő magyar lapokra** fogadtatnak el folyvást az előfizetéseket, u. m.:

postán küldve:		postán küldve:	
1. Vasárnapi Ujság magában félévre	3 ft.	8. Magyarország Kepekben, új honismertető folyó- irat évenként 250 képpel félévre	4 ft.
2. Politikai Ujdonságok magában félévre	3 „	évenegyre	2 „
3. Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt megrendelve félévre	5 „	9. Képes Ujság, egész évre	2 „
4. Regélő, regényfolyóirat félévre	3 „	10. Jogtudományi Közlöny, s mellékletül a m. kir. curia ítéletek, félévre	6 „
5. Divatvilág, szépirodalmi és divatlap félévre	4 „	évenegyre	3 „
6. Regélő és Divatvilág 2 lap együtt félévre	6 „	11. Magyar Gyermekebarát, egész évre	2 „
7. Falusi Gazda félévre	2 „	12. Országgyűlési Emlékkönyv (az országgyű- lési képviselők számos arczképével) I-X füzet, eddig hét füzet jelent meg, tíz füzet ára	5 „

A fentebb elősorolt lapokból teljes számú példányokkal még folyvást szolgálhatunk.

Az előfizetési pénzek az alóli kiadóhivatalhoz küldendők.
Pest, januárban 1867.

Heckenast Gusztáv

hírlap-kiadóhivatala Pesten, egyetem-utca 4. sz. a földszint.

A tisztelt igazgatók és tanár uraknak szives figyelemzetésüül!

Van szerencsém szives tudomásra hozni, hogy Marki József és Zimmermann Jakab urak által írt ily című munka:

„Népiskolák könyve“

mely már néhány évek óta egészen elkelt s különféle okokból fogva ismét nem jelenhet meg, birtokomba ment által és már legközelebb a t. szerző urak által újra adolgozva kiadásban fog megjelenni. Az új kiadás több fametszetekkel és egy mappával is lesz megköszöve.

Előleges megrendeléseket elfogad: Hartleben és társai könyvkereskedése Pesten, valamint minden más könyvtár is.

Hartleben Adolf, kiadó-könyvtáros.

1 45 (1)

Ezen gyógyszer, tiszta s tetszetős külföldi anyagból készült, a chinát mint a legkínálóbb zsongító szert, mely egyáltalán ismeretes, s a vasat mint vérünk alapanyagát, a fiatal nomen kifejlődése előmozdításában, és hogy az elvesztett organikus elemeket ismét visszaadassanak; elavított nemely elvisehletlen gyomorjafájdalmakat, melyek vérszegénység vagy fehérvérjegyűséggel járhatnak, leggyakrabban a nőnem van átvéve; rendezi és könnyíti a havi folyást, s nagy előnyvel használhatik vizenyös vértelnek és skrofulus gyermekeknek; előmozdítja az érványt s emésztést s különösen oly személyekre nézve hatásos szer, melyeknél erőteljesebb munka utáni vérszegénységből, betegeskedésből s hosszantartó felülidülésből származnak. Azért a sikeres eredmények magukra soha sem várakoztatnak. — A főraktár egész Magyarországára nézve: **Török József** gyógyszerész uránál Pesten, király-utca 7-dik sz. a. 1866 (1-12)

ROB-LAFECTEUR

Francia, Osztrák, Oroszország- és Belgiumban egyedül elismert tulajdonságairól kellő felvilágosítást nyújt a minden körülményre és úgynököknél kapható ily című röpirat: „Brochure über die vegetabilische Heilmethode des Dr. Boyveau-Laffeur.“

A Rob-Laffeur, melynek hatátsága csaknem évszázad óta el van ismerve — vértisztító növényi szörp, mert könnyen emészthető és izlésre nézve igen kellemes. Ezen főb- és borbortestek, valamint általában a megrongált nyelvek és vér által előidézett bajok gyógyítására, minden ország legelső orvosai által a legjobban ajánljatik.

A szárazgyökérből készült hashajtó szörpöt (Syrup Sassa-parilla) stb. messze fölmutatja, s egyszerűsége helyettesíti a hamisított (Leberthran), az antiscorbutions szörpöt, valamint a hamisított is (Jod-Kalium).

E vértisztító növényi szörp csak akkor valódi, ha ezen aláírással van ellátva: „Girardeau de St. Gervais.“ Alapostan és rövid idő alatt minden egyéb merkurialis anyagok használata nélkül, gyorsít újabb és elevült ragályos nyavalyákat.

Kapható PESTEN: **Török József** gyógyszerész uránál a király-utczában 7. sz. BUDÁN: **Bakats L. V.** udvari gyógyszer-tárában. TEMESVÁROTT: **Pecher J. E.**

A központi raktár létezik Párisban, dr. Girardeau de St. Gervais-nél, rue Richer, Nro 12. — Hamisítások ellen óvást tétetik. Minden előforduló esetekben a szalag elkérendő, melylyel a dugasz borítva van, és melyen az aláírás: Girardeau St. Gervais található. 1879 (4-12)

FOG-SZIVARKÁK

egyesüli feltalálója **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Pesten, király-utca 7 dik sz. a.

1 kis katulya ára 50 kr., nagyobb katulyáé 1 ft. — Kapható az ausztriai birodalom minden nevezeteb gyógyszer-tárában.

E kitűnő, s minden az e nemből eddig a fogfájalmak enyhítésére s rögtön megszüntetésére alkotott, s a jelen század legzserencesebb találmányaihoz bátran sorozható készítmény, mely jelenleg egész Európában s azon túl fokozatos javítása következtében képes volt magának a legnagyobb elismerést kivívni s megérdemelt birre vergődni. — mindazon akaratrészekből van összeállítva, melyek közönségesen s most már gyakorlatilag is fogfájalmak ellen orvosilag ajánljának. E fogszivarkák különösen könnyű s kényelmes alkalmazásuk s rendkívüli gyors hatásoságuk által tűnnek ki, s illatára nézve is igen kellemesek és nem bódítók. A fogfájalmak és szivarkák használata által a leggyorsabban távolíthatnak el, s pedig azért, mert közvetlen a beteg fog-szervekre hatnak. E fog-szivarkáknak tehát mint enyhítő, a fájalmakat rögtön megszüntető házi szernek egy családnál sem volna szabad hiányozni.

Egészsegi tanácsadó.

Maradandó becsű folyóirat. Teljes számú példányok, bekötvé 1927 (6-8)

1864-ik, 1865-ik és 1866-ik évről

fele áron darabonként 2 ujforintért postán utóvétellel kaphatók a szerkesztőségnél Pest, Lipót-utca 1-ső szám.

Körczer Agoston s. k. 1871 (9-12) gyógyszerész Tekajban.

Titkos 1886 (7-12) betegségeket

még makacs és üdült bajokat is úgy kórodában, mint magán gyakorlati folytan több ezer beteg legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatásában vagy életmódjában változtatást, gyökerelesen, biztosan és gyorsan gyógyít Med. dr. Helffer Vilmos

Pest, király-utca 27. sz. Medetz-házban, 1-ső emelet, délután 7-9 ig, délután 1-4 óráig.

Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik, s kivánatra a gyógyszerik is megküldetnek.

Közgyűlési hirdetés!

Az erdélyi kölesönös jég és tuzkamentő-társulat 1867. január 20-an délután 4 órakor az intézet b. Farkas-utcai 82. sz. helyiségében közgyűlést fog tartani; melyre minden eddigi tagja biztosítottja és ügyvivője, a saját érdekében is megjelenni ezennel tiszteletteljesen meghívattak.

Gyűlési tárgyi leendő az intézet ez időszentii helyzetet tekintve, egy legfelsőbb helyre feltérveztetett s onnét véleményadásra leküldött terv szerint, egy talán újabb megalakultató társulat érdekében vélemény nyílvánítása.

Köszönet, december 28-án 1866.

1942 (3-3) Az igazgatóság.

1691 (9-15)

A valódiság jótállása mellett!

Dr. BÉRINGUIER LIPÓT

illatos gyógsz. korona-szesze,

vagy: A kölni víz Quintessentiája.

Dr. Beringuier es. k. szabadalmazott korona-szeszében a legfinomabb, ropponó aether-szesz a növényvilág alkotásainak legvalóditobb és legdrágább, jószaga, élénkítő és erősítő részeivel oly módon van egybekötve, hogy ezen szesz a mindkét nemű személyek és a leggyakoribb ismerő által minden más fajta készítménynek elebe fog helyzetelni — nemesek mint igen kellemes szagos és mosóvíz, hanem úgy is, mint az élet-szellem ébresztőre és az idegek erősítésére szolgáló dísző segélyszer.

Dr. Beringuier es. k. sz. illatos gyógszerezes korona-szesze kizárólag eredeti üvegekben 1 ft. 25 kr.

BORCHARDT ORVOSTUDOR

1866-diki tavaszi növényekből. illatos növényesszappana. Egy eredeti becsesételt csomagagnak ára 42 kr.

Dr. Borchardt es. kir. szab. növényesszappana kitűnő szer a bőr erősítésére és épségben tartására; elvitázhatatlan a legjobb a közt, a mi ezen szakmában előállíthatatik, úgy az annyira alkalmas szepelő, májfoltk, napégetés, fakadékok, pattanások, bőrbajok stb., valamint szép és finom bőrnek élet-erős előállítására és élénkítésére; ajánlható továbbá mindennemű fürdőknél, sikeres eredménynyel.

Dr. SUN de BOUTEMARD

1/4 csomagosa 70 kr. illatos fog-pasztája 1/4 csomagosa 33 kr.

Dr. Sun de Boutemard az elismert legelőszerebb, megtisztított és teljesen alkalmas anyagokból egybeállított készítmény a fogak és foghús tisztán s épeartatására, azokat sokkal gyorsabban és biztosabban tisztítja minden eddig ismert és használt szernél, a nélkül, hogy a fogak szomszagtát a legkevésbé is megsértené, és midőn erősítőleg és jótékonyan hat, egyuttal az egész szájrégnek igen jótékony frisséget kölcsönöz.

Dr. Lindes tanár

növényi rudas haj-kenőse. balzsamos olajbogyó-szappana.

A haj növesére igen jótékonyan hat, miután ezt hajlékonyan tartja, s a kiszáradást megóvja, annak növekedést fenyt és rugalmasságot kölcsönöz, s egyszerűsége a fejtezt szilárdítására is alkalmas. Ára 50 kr.

Ezen, a legújabb vegytani tapasztalatok szerint készült balzsamos olajbogyó-szappan mint enyhe és egyuttal hatalmas napi mosódszer még a leggyöngédebb bőru hölgyek és gyermekek számára is a legjobbnak ajánlandó. Ára 35 kr.

Egy előrehaladott, gondos és tudományos ismeretnek szeresés eredményei a szabadalmazott

Dr. Hartung-fele hajnövesztő-szerek

magukat működésükben kölcsönösen kiegészítendők: igen ajánlatos a CHINAHÉJ-OLAJA, a haj fenntartására és szépítésére.

NÖVÉNY-HAJKENŐCSE, a hajnöves újraélesztésére és erősítésére; á 85 kr. az előbbi emeli a haj ruganyosságát és színt, míg az utóbbi a haj korai kihullását és annak elhalását akadályozza, a mennyiben a fejbőrnek a haj fenntartására és szépítésére.

Dr. Beringuier Lipót

NÖVÉNYI GYÖKHAJOLAJA hosszabb használatra elégséges üvegben 1 ft. o. e.

Minden ártalmas mellék-keverékű menten, a legalkalmasabb növényi alkotásokról és olaj-tartalmai anyagokból egybeállítva, dúsán elváltva szénnyalaggal, minek rendkívüli befolyását az újabb kísérletek oly világosan bizonyították. — Dr. Beringuier es. k. szab. növénygyök-olaja az a nemű legjobb készítménynek hasznerehetőleg mellé tehető és bizonyára minden toillettenek különös díszére fog szolgálni.

NÖVÉNYI HAJFESTŐ-SZERE (tokban kefécskével és eszévével 5 ft. o. e.)

Minden szakértő és az összes fogyasztók által mint a ez élnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismettetett el a haj és szákkal, valamint a szemöldöknek bármely tetsző árnyalatban festésére, a nélkül, hogy a bőrt bemocsokná és szagot hagyja maga után; használása igen könnyű és az ezen festő-szer által előállított hajszínezet igen természetes.

A fentebb elismert, hasznos voltak és szilárdóság által annyira kedvelteké vált ezikké — a valódi minőségérti jótállás mellett — valamint az alább nevezett városok egyedüli helybeli letéteményeseinél, ugymint:

PESTEN: Török József Jezovitz M. Scholtz J. Kiss C. Sztupa G.

gyesztár a „sz. lélekhez“ gyesztár a „Magyar királyhoz“; városi gyesztár; gyesztár a „kigyóhoz“; gyesztár a szénátérén.

BUDÁN: Udvari Ráth P. Ó-BUDÁN: Bakats M. Prochaszka

gyógszertár; gyógszerez, tában. gyógszerez; kereskedése,

valamint a következő bizományos uraknál Magyar- s Erdélyországban s a kapcsolt részekben:

A. Kubin: Tyroler és Schlesinger.	Eszéki: Horning J. gyysz.	Kolozsvár: Wolf J. gyysz.	Nagy-Abony: Lukács A. gyógszerezés.	Rimaszombat Krütschmar.	Pachhofer L. és Mezey A. gyógszerezés.
Almas: Koby Beck.	Eger: Piller J. és Teschögl J.	és Engel J. gyysz.	Nagy-Károly: Schöbner E.	Rozsnyó: Feymann A.	Szolnok: Braun J. és Horváth Istv. gyysz.
Arad: Teutsch J.	Esztergom: Bierbrauer C.	Kaproncza: Werli M. gyysz.	Nagy-Mihály: Brunning F.	Ruma: Bogdánovits J.	S. Szt. György: Vityalsky B.
Baja: Kleenacz és Babocs.	Fehertemplom: Popovits Faestet: Hirschl D.	Körmöcz: Ritter J.	Nyirbator: Legányi E.	Rom-Lugos: Popovits J.	Sz. Vallya: Gerber E.
Bartfa: Wanick és társa.	Faeset: Hirschl D.	Kun-Szt.-Miklós: Csappó Gyöngyös: Koczinovitch J.	Nagy-Varad: Huzella M. és Janky A.	Sassin: Múke A. gyysz.	Tasnad: Szongott J.
Besztercebánya: Puschmann R. és Gollner F. gyysz.	Károlyfehérvár: Mather-ny E., Ruzs J.	Georgenberk: Hensch Ed. Gálócz: Boldogh E.	Nagy-Kanizsa: Welisch M. V. és Rosenfeld A.	Begevar: Mischelbacher J. B. és fia.	Temesvár: Quiriny A. gyysz.
B. Gyarmat: Moldoványi S.	Kőszeg: Bründl J. gyysz.	Győr: Szailer Gyula.	M. V. és Rosenfeld A.	Selmecz: Dimák J. C.	Pecher J. E. gyysz., Jahner K. gyysz. és Kutta M.
B. Csaba: Laczay A. J.	Kézdivasarhely: Fejer L. Kubin: Weber F.	Gy. Szt.-Miklós: Fröhlich E.	Nagykittinda: Manojlovitz E.	Sziszek: Velassig G. és társ.	K. gyysz. és Kutta M.
Besztercze: Kelp Fr., Dietrich és Fleischer.	Lippa: Csordán A.	Gyula: Oerley Istv. gyysz.	Nagy-Szeben: Zöhner J. E.	Szombathely: Tempel F. gyysz., Pillich F.	Thorda: Welits G.
Bonyhád: Straicher B.	Liptó-Szt.-Miklós: Kri-vosz J.	Hulas: Hirschler D.	Nyiregyháza: Reich és Pavlovitz.	Szekerseférvár: Deutsch A., Légmán A. és Braun J. gyysz.	Tolna: Hofbauer M.
Brezobánya: Gollner S. E. és fia.	Losonez: Bódy J. E. és Geduly A. gyysz.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	Nyitra: dr. Láng E. gyysz.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Tromsén: Kulka Izid.
Bőszörmeny: Lányi M. Bazin: Streicher Gy.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	Nádudvar: Lippe S.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Topolya: Sarkány L. gyysz.
Brassó: Stenner F. és Jokelius F. gyysz.	Lublo: Glats J.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	Nagy-Kálló: Mandl S.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Tata: Merkl A. könyvk.
Csaktornya: Káráz A.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	Nagy-Könyed: Horváth F.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csongrad: Tari L.	Lublo: Glats J.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	Oravicza: Schnabel Gy.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csakovár: Lukács Gyul. gyysz.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csankova: Wojpovits D. B.	Lőcsé: Kubatschka G.	Holltich: Mühlbauer R. gyógszerezés.	O-Zólyom: Koritsánzky J.	Sz. Egeresz: Izsó F.	Uj-Verbasz: Singer H.
Csanád: Tolbíz J.	Lőcsé				

